

“ภาชนะที่ทอง” ... “ต่อเวลา” (ภาคสอง)

TAX

¹ Partner SCL Law Group, email : chinapat@siamcitylaw.com

2. สิทธิประโยชน์ที่มีเงื่อนไข (ภาคต่อ)

บทความฉบับนี้สืบเนื่องจากบทความ (ภาคแรก) ในคราวก่อนผมทิ้งท้ายไว้ว่า “ภาษีหน้าที่ทอง” เป็น “สิทธิประโยชน์ที่มีเงื่อนไข” เงื่อนไข 2 ประการแรกผมได้อธิบายถึง “กิจการของบุคคลธรรมดา” และ “กรอบเวลาของกิจการ” มาติดตามกันต่อว่าเงื่อนไขอื่นๆ ตามมาตรการภาครัฐนั้นเป็นอย่างไร

ภาษีหน้าที่ทอง

การแปลงทรัพย์สินกิจการเป็นหุ้นบริษัทใหม่

มติ ครม. 9 สิงหาคม 2559 (เป็นกฎหมายแล้ว / **สิ้นสุดสิทธิประโยชน์ทางภาษี 31 ธันวาคม 2560**)

มติ ครม. 1 พฤษภาคม 2561 “ต่ออายุ” ให้สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561

“เจ้าของกิจการบุคคลธรรมดา” **แปลงทรัพย์สินเป็น “หุ้น” บริษัทใหม่** (10 สิงหาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)

ทรัพย์สินที่โอนเป็นทุนบริษัท ต้องเป็น “ทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการ” มาก่อนวันที่โอนเป็นทุน “คนละบุคคล” / “ห้างหุ้นส่วนสามัญ” (มติ ครม. 13 มิถุนายน 2560 และพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 644) ได้รับยกเว้นภาษี

ยกเว้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา / ภาษีมูลค่าเพิ่ม / ภาษีธุรกิจเฉพาะ / อากรแสดมบี (Property & Share Swap) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ฉบับที่ 5 วันที่ 5 มิถุนายน 2560 ลดค่าธรรมเนียมการโอนที่ดินจาก 2% เหลือ 0.01%

1. แปลง “ทรัพย์สินในกิจการของบุคคลธรรมดา” เป็นทุนบริษัทใหม่ด้วย “ราคาตลาด” เว้นแต่ “ที่ดิน / สิ่งปลูกสร้าง” ให้ใช้ “ราคาประเมินทางราชการ” หรือ “ราคาทุนที่ซื้อเข้ามา” แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า / 2. เจ้าของที่ดินต้องถือหุ้นบริษัท “ไม่น้อยกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่โอน” เข้ามา / 3. เจ้าของที่ดินต้อง “ไม่โอนหุ้นต่ำกว่ามูลค่าทางบัญชี” (กรณีขายหุ้น) / 4. เจ้าของที่ดินเดิม และบริษัทใหม่ ต้องร่วมจัดทำหนังสือรับรองการโอนอสังหาริมทรัพย์เป็นทุนบริษัทต่อกรมที่ดิน และกรมสรรพากร

จากภาพ ผมใช้เป็น Slide บรรยายเรื่อง “ภาษีหน้าที่ทอง” ประกอบกับ “การแปลงทรัพย์สินเป็นหุ้นบริษัทใหม่” ในช่วงปี 2559 - 2561 มีเงื่อนไขเรื่อง “หนังสือรับรองตามแบบ” ที่เจ้าของกิจการบุคคลธรรมดาและบริษัทใหม่ต้องยื่นต่อกรมที่ดินและกรมสรรพากร

ยิ่งไปกว่านั้น “หนังสือรับรองตามแบบ” การแปลงทรัพย์สินเป็นทุนยังได้เพิ่ม “หมายเหตุ” ทำหนังสือรับรองด้วยว่า “การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จมีโทษทางอาญา”

หาก “หมูไม่กลัวน้ำร้อน” รายใด (ผู้เสียภาษี) เสี่ยง “ฉวยโอกาส” จากสิทธิประโยชน์นี้ เราคงได้เห็นกรมสรรพากร “เรียกเก็บภาษีย้อนหลัง” บุคคลธรรมดาจาก “กิจการเดิม” ที่ไม่เคยเสียภาษีมาก่อน และจัดเก็บภาษีจากการแปลงทรัพย์สินเป็นทุนที่ไม่เข้าเงื่อนไข ยกเว้นภาษีเป็นจำนวนมาก

ที่สำคัญคือ “หนีภาษี” เท่ากับ “ฟอกเงิน” ได้นำมาใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2561

การหลีกเลี่ยงภาษี “ความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน”

กฎหมายใหม่นี้ (พ.ร.บ. ฉบับที่ 45) มีผลใช้บังคับ 2 เมษายน 2560

ผลที่ตามมา คือ ผู้กระทำความผิดมีหน้าที่เสียภาษี หรือ นำส่งภาษี และความผิดนั้นเกี่ยวกับ “จำนวนเงินภาษี”

1. จำนวนเงินภาษีที่หลีกเลี่ยงหรือจ้อโกงตั้งแต่ 10 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป หรือ
2. จำนวนเงินภาษีที่ขอคืน “โดยความเท็จ” “โดยจ้อโกง” หรือ “อุบาย” หรือ “วิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน” ตั้งแต่ 2 ล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป และ
3. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือนำส่งภาษี ได้กระทำความผิดเป็น “กระบวนการ” หรือ “เป็นเครือข่าย” โดยสร้างธุรกรรมอันเป็นเท็จ หรือปกปิดเงินได้พึงประเมิน หรือรายได้ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือจ้อโกงภาษี

จากภาพ ผมนำ Slide ที่ใช้บรรยายประจำมาเป็น “เครื่องมืออธิบาย” ประกอบให้เห็นว่าเรื่อง “ภาษี” ไม่ใช่เรื่องเล่นๆ ที่คิดว่า “เคลียร์ได้”

เมื่อ “หนีภาษี” เท่ากับ “ฟอกเงิน” แล้ว กรมสรรพากรไม่ได้ทำงานฝ่ายเดียว สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) มาร่วมทำงานด้วย และมีบทบังคับใช้ทางกฎหมายต่างกันอย่างมาก เพราะกฎหมายฟอกเงินเป็น “กฎหมายอาญา” ที่มีความรุนแรงมาก ตั้งแต่กฎหมายฟอกเงิน (กรณีหนีภาษี) ใช้บังคับเป็นต้นมาจนถึงต้นปี 2561 สำนักงาน ปปง. ได้ใช้กฎหมายนี้บังคับกับผู้เสียภาษี (ที่หนีภาษี) ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดและ “เป็นข่าว” ออกสื่อหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ทั้งที่เป็นบริษัทและบุคคลธรรมดาไม่น้อยกว่า 3 รายแล้ว โดยเฉพาะในเดือนพฤษภาคม 2561 นี้ กรมสรรพากรและสำนักงาน ปปง. ได้ตรวจสอบภาษีและการฟอกเงินของ “ผู้ค้าในตลาดชื่อดังย่านดอนเมือง” ที่เช่าที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์มาร่วม 20 ปี

การหลีกเลี่ยงภาษี “ความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน”

4. มีพฤติกรรมปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อให้ติดตามทรัพย์สินนั้นได้
5. ให้ถือว่าความผิดดังกล่าวเป็น “ความผิดมูลฐาน” ตามกฎหมายฟอกเงิน
6. อธิบดีกรมสรรพากร ต้องส่งเรื่องไปยัง สำนักงาน ปปง. ตามความเห็นชอบของ “คณะกรรมการพิจารณาการลงโทษความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่ายความผิดมูลฐาน”
กรณีนี้ Taxpayer / ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย / Tax Advisor ต้องเพิ่มความระมัดระวังอย่างมาก มิฉะนั้น อาจเข้าไปมี “ส่วนเกี่ยวข้อง” กับ Tax Fraud ได้ จึงต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูง ขอสังเกตคือ กฎหมายนี้ใช้บังคับตั้งแต่ 2 เมษายน 2560 จึงไม่อาจนำไปใช้กับการกระทำความผิดอาญาในอดีตก่อนหน้านี้ได้ แต่ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่รัฐสามารถ “ซักถาม” หรือ “ค้นหาข้อเท็จจริง” ได้

ประเด็น “ภาษีหน้าที่ทอง” และ “หนีภาษี” เท่ากับ “ฟอกเงิน” นั้น มีความเกี่ยวข้องกันตรงที่ว่า “ช่วงเวลา” ที่กฎหมาย “ภาษีหน้าที่ทอง” และกฎหมายฟอกเงิน (กรณีหนีภาษี) ใช้บังคับเป็นกฎหมายพร้อมๆ กันในปี 2560

ดังนั้น หากใคร “ตั้งใจ” ใช้ “ช่องทาง” ของภาษีหน้าที่ทองเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ย่อมมีความเสี่ยงต่อกฎหมายฟอกเงินด้วย แม้ว่า

“กฎหมายฟอกเงิน” ที่เป็น “กฎหมายอาญา” จะไม่สามารถนำไปใช้บังคับย้อนหลังเพื่อเป็นโทษได้ก็ตาม แต่ “การกระทำความผิดต่อเนื่อง” ด้วยการหลีกเลี่ยงภาษีมาจนถึงปี 2560 ย่อมมีความเสี่ยงต่อ “กฎหมายฟอกเงิน” ด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 ขยายเวลาการยกเว้นภาษี หักเขตสิ้นปี 2561

ข่าวดี สำหรับ “ภาษีหน้าที่ทอง” (แต่ไม่ใช่ทั้งหมด) ผู้เสียภาษียังคงต้องรอให้รัฐบาลออกกฎหมายลำดับรองที่เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา” ตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป เพราะ “มติ ครม.” ยังไม่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในการยกเว้นภาษีเรื่องนี้

ภาษี + ค่าใช้จ่ายเมื่อโอนที่ดิน	บุคคลธรรมดา	บริษัท
ภาษีเงินได้	5 – 35% ของราคาประเมินฯ แม้ว่าจะขายสูงกว่า / หักด้วยค่าใช้จ่ายตามกฎหมาย (มติ ครม. 18 ตุลาคม 2559 จะแก้ไข “ฐานภาษี” ให้ใช้ “ราคาซื้อขาย” หรือ “ราคาประเมิน” แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า)	1% ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของราคาซื้อขาย หรือราคาประเมินฯ แล้วแต่อย่างใดจะสูงกว่า 20% ของกำไรสุทธิ 10% ของเงินปันผล (10% ของ 80) อัตราภาษีที่แท้จริง = 28%
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	ถือเกิน 5 ปี ได้รับยกเว้น (3.3% ของราคาซื้อขาย หากถือครองไม่เกิน 5 ปี)	3.3% ของราคาซื้อขาย (ไม่คำนึงถึงอายุการถือครอง)
อากรแสตมป์	0.5% ของราคาซื้อขาย (ได้รับยกเว้นหากเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ)	0.5% ของราคาซื้อขาย (ได้รับยกเว้น)
ค่าธรรมเนียมโอนที่ดิน	2% จากราคาประเมินฯ	2% จากราคาประเมินฯ

จากภาพ สิ่งที่ “ตกขบวน” คือ การลดค่าธรรมเนียมการโอนที่ดินจากปกติ 2% ให้เหลือ 0.01% ยังไม่เห็นมีการ “ต่อเวลา” การลดหย่อนเรื่องนี้ เพราะ “ค่าธรรมเนียม” ไม่ใช่ “ภาษี” และคงต้องรอ “กระทรวงมหาดไทย” และ “กรมที่ดิน” ที่เป็นเจ้าภาพดูแลเรื่อง “ค่าธรรมเนียม” ว่า จะดำเนินการตามแนวทางของ “กระทรวงการคลัง” และ “กรมสรรพากร” หรือไม่?

จากเงื่อนไขตามสิทธิประโยชน์เรื่อง “กิจการของบุคคลธรรมดา” และ “กรอบเวลาของกิจการ” ในบทความ (ภาคแรก) แล้ว การยกเว้นภาษีหน้าที่ทองยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ อีก เช่น จำนวนหุ้นบริษัทใหม่ ราคาโอนทรัพย์สินที่แปลงเป็นหุ้น ราคาโอนหุ้นบริษัทใหม่ขนาดเป็นต้น

ผมจะมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพในบทความต่อไป (ภาคสาม) ว่า “ภาษีหน้าที่ทอง” เหมาะสมกับกิจการที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ไม่ใช่ “ตั้งใจขายทิ้ง” เพื่อทำกำไรจากกิจการนั้น

ใครที่ต้องการ “แก้งกำไรที่ดิน” ผ่านภาษีหน้าที่ทองไม่สามารถใช้ช่องทางนี้ได้ เพราะกฎหมาย “ปิดช่อง” นี้ไว้แล้ว

นอกจากนั้น “ภาษีหน้าที่ทอง” ยังส่งผลต่อ “ธุรกิจครอบครัว” ที่ต้องการเก็บ “ทรัพย์สิน” ไว้ในบริษัทอย่างยั่งยืน หรือ “กงสีที่ไม่มียุติอายุ” แทนที่จะเก็บที่ดินไว้ในชื่อบุคคลธรรมดาที่สามารถตายจากไปได้ มองในระยะสั้น “ภาษีหน้าที่ทอง” ยังช่วยเรื่อง “ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง” และเมื่อมองไปในระยะยาวแล้วการเก็บที่ดินไว้ในบริษัทยังมีผลดีต่อ “ภาษีมรดก” และ “ภาษีการให้” ในอนาคตด้วย ผมจะมาวิเคราะห์ให้เห็นว่าข้อดีข้อเสียเป็นอย่างไร

โปรดติดตามฉบับต่อไป

หากยังคงเก็บที่ดินในชื่อบุคคล แทนที่เก็บหุ้นบริษัท ?
อนาคตจะเสี่ยงกับเรื่องอะไรบ้าง
ปี 2561 ฐานภาษีบุคคลเปลี่ยน
ปี 2563 ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ปี 2559 ภาษีมรดก

(อ่านต่อฉบับหน้า)